

De rol van vrijwilligers bij agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Voor de bescherming en instandhouding van het agrarisch cultuurlandschap zijn vrijwilligers van grote waarde. Om die reden ondersteunt het Coördinatiepunt Landschapsbeheer vanaf 1980 een netwerk van 2.200 vrijwillige natuurbeschermers.

In het agrarisch landschap zijn ook agrariërs actief met vormen van natuurbeheer. Tot nu toe sloten zij vaak individueel contracten met de overheid en ontvingen ze beheersubsidie. Vanaf 1 januari 2016 gaat het hele stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer op de schop. Uitvoering door een streekcollectief en een collectieve aanpak zijn de sleutelwoorden van [het nieuwe stelsel](#). Er gaat daardoor nogal wat veranderen. In dit infoblad leggen we graag uit wat er verandert en wat dat voor u als vrijwilliger kan betekenen.

De Collectieven en een collectieve aanpak

In 2015 zijn nieuwe 'collectieven' opgericht die zich bezig gaan houden met het agrarisch natuurbeheer. In Brabant zijn 4 collectieven actief: ANB West-Brabant, ANB Midden-Brabant, ANB Oost-Brabant en het landelijke Deltacollectief.

Zij hebben als taak om het agrarisch natuurbeheer efficiënter en effectiever uit te voeren. Een agrariër kan niet meer in z'n eentje een beheercontract afsluiten, maar alleen als onderdeel van een 'collectieve aanpak' op gebiedsniveau. De samenwerking met o.a. lokale agrarische natuurverenigingen (ANV's), Natuurorganisaties en de Waterschappen en de kennis en inzet van vrijwilligers is daarbij zeer belangrijk. Het doel van de samenwerking is om betere natuurresultaten in agrarische gebieden te behalen.

Keuzes maken

Om bijvoorbeeld het geld voor weidevogelbeheer, het akkervogelbeheer of het landschapsbeheer zo effectief mogelijk in te zetten moeten keuzes gemaakt worden. Waar wel en waar niet? De Provincie heeft kansrijke [leefgebieden op kaart gezet](#) in het Natuurbeheerplan.

De keuze van de kansrijke gebieden waar men als collectief precies aan de slag gaat met agrarisch natuurbeheer wordt gemaakt door het collectief. Maar, zij laten die keuzes afhangen van het voorkomen van bepaalde doelsoorten én het draagvlak voor deelname in het gebied. Dus, in potentie zijn deze gebieden geschikt voor natuurbeheer. De gegevens die door vrijwilligersgroepen worden verzameld over het voorkomen van soorten zijn daarbij ontzettend belangrijk. Een collectief kan dus bij u aankloppen voor deze gegevens. Het Coördinatiepunt beheert deze gegevens, dus kan die met toestemming aanleveren.

Sturing op resultaat

Om te weten of een akkerrand werkt voor een gele kwikstaart of een houtwal voor een grasmus en of er op het beheer bijgestuurd moet worden, zal er gemeten moeten worden. Dit gebeurt door middel van beheermonitoring. Hiervoor zijn protocollen opgesteld. In veel gebieden in Brabant heeft het Coördinatiepunt al cursussen gegeven over deze monitoring en worden er al onafhankelijke tellingen uitgevoerd. Hierdoor zijn vrijwilligers vaak de oren en ogen in het veld. Maar, de komende jaren zal de monitoring in meer gebieden moeten gebeuren. Mogelijk doen wij een beroep op u. Vraagt een collectief u rechtstreeks, verwijst ze dan door naar ons. Wij hebben de monitoring vanuit Stichting ZeeBra provinciaal georganiseerd.

Stichting ZeeBra

(voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Zeeland en Noord-Brabant)

In Stichting ZeeBra werken ZLTO, Coördinatiepunt Landschapsbeheer Brabants Landschap (CL), Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ), Zeeuws Particulier Grondbezit (ZPG) en Brabants Particulier Grondbezit (BPG) samen om hun kennis te bundelen. De collectieven in Brabant en Zeeland kunnen Stichting ZeeBra inschakelen voor ondersteuning.

Meer informatie

Soortenbescherming: Jochem Sloothaak

Landschapsbeheer: Marjolein Jellema

Foto's: Brabants Landschap (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: Egbert Koopmans, 's-Hertogenbosch

Datum: 1 januari 2016

Colofon

Coördinatiepunt Landschapsbeheer

Postbus 80

5076 ZH Haaren

Coördinatiepunt Landschapsbeheer

T 0411 - 66 40 10

Algemeen

T 0411 - 62 27 75

info@brabantslandschap.nl

www.brabantslandschap.nl

